

SZABADKÍGYÓS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓ

2026.

I. Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) előírja, hogy a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít, amennyiben legalább két ellátási forma megszervezéséről gondoskodik. A koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A.§ (1) bekezdése határozza meg a szolgáltatástervezési koncepció tartalmi elemeit, melyek az alábbiak:

- a) a lakosságszám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, ütemterv a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége.

A koncepció célja:

- Településünkön a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely az ellátást nyújtók kölcsönös együttműködésén nyugszik.
- Átfogó kép kialakítása a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről, rendelkezésre álló lehetőségekről
- Áttekinteni a szolgáltatások fejlesztésének lehetséges irányait.
- Megszüntetni azokat a hiányokat, melyek a szolgáltató rendszer a településen jelenleg kezelni nem képes.
- Elősegíteni a törvény által életre hívott új szolgáltatások bevezetését a településen.
- A településen olyan szolgáltató rendszer jöjjön létre, amely összehangoltan, koordináltan működik, és teljes mértékben lefedi a szociális szükségleteket.
- A lakosságszám és korösszetétel figyelembevételével a szolgáltatási igények meghatározása.
- A jogszabályokban meghatározott ellátási kötelezettség teljesítésének áttekintése, a kötelezettségek végrehajtási ütemtervének meghatározása.
- A szolgáltatások működtetésével és fejlesztésével, továbbá az együttműködés kereteivel kapcsolatos kérdések tisztázása.
- A helyi szükségletek figyelembevételével az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó ellátási formák, szolgáltatások létrehozásának előkészítése.

A koncepció feladata:

- adjon segítséget a szükségletorientált, ill. a teljes lefedettségre törekvő szociális háló kialakításához,
- biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához,
- segítse információkkal a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában résztvevőket,
- határozza meg a szociális szolgáltatások szakmai és gazdasági fejlesztésének stratégiai irányát,

- fedje fel Szabadkígyós község szociális rendszerének hiányosságait annak érdekében, hogy a fenntartói döntések megalapozottak legyenek, a település lakosságának szociális biztonságát szolgálják,
- mérje fel az ellátórendszer azon kapcsolódási pontjait, ahol együttműködés lehetséges és szükséges más település önkormányzataival, civil szervezetekkel.

A koncepció elkészítése során az egyik legfontosabb célkitűzés az volt, hogy ne csupán a jogszabály által előírt kötelező feladatként kezeljük a dokumentum elkészítését, hanem tekintsünk rá olyan lehetőségként, mint amelynek keretében közösen átgondoljuk a település szociális szolgáltatásokra vonatkozó jelenlegi helyzetét és célkitűzéseit és egy olyan, jövőbe mutató dokumentumot készítsünk, amely alapján jó minőségű, az érintett lakosság számára egyenlő módon hozzáférhető, pénzügyi és környezeti szempontból fenntartható, az intézmények szempontjából pedig a racionalizált működést lehetővé tevő szociális szolgáltatásokat és feltételeket határozzunk meg.

II. Helvzetkép

A községről:

Szabadkígyós község a Tiszántúl délkeleti részén, Békéscsabától 11 kilométerre, délre található. Vasútállomása a Békéscsaba – Kétegyháza – Bukarest vonalon helyezkedik el, buszközlekedése jó. A szántóföldek értéke 22-45 aranykorona közötti. A község határában 4773 hektárnyi természetvédelmi terület található. A szabadkígyósi puszták, amely a Békéscsabától délre elterülő puszták és tanyák világával ismertet meg bennünket, kedvelt kirándulóhelye a környéken lakóknak. Szabadkígyóstól délre terül el a Szabadkígyósi Tájvédelmi Körzet, benne a “Nagyerdő”, a “Kígyósi legelő” vagy “Nagygyöp” elnevezésű mozaikos szerkezetű, az Ós-Maros feltöltött folyóágaitól szabdalt szikes löszpuszta, amely ma már ritka pusztai növény- és állatfajok élőhelye. Itt halad keresztül a Kígyósi főcsatorna. Különleges tájképi hatásuk mellett a ritka sztyeppnövények menedékei a változatos méretű – leginkább rézkorinak tartott – kurgánok, az úgynevezett kunhalmok. A pusztától keletre tanyamúzeum várja a kirándulókat, amely közigazgatásilag Gyulához tartozik.

1949-1980 között, míg Békés megyében csökkent a népesség, Szabadkígyóson minden általánosan érvényes tendencia ellenére majdnem megkétszereződött (1419-ről 2738 főre). Ebben az alföldi kistelepülésekre jellemző tendenciában a születések számának növekedése és a pozitív bevándorlási mérleg is szerepet játszik.

A legutóbb végzett felmérés szerint a települést 2373-an lakják.

Bár a község létesítményei is biztosítanak bizonyos számú munkalehetőséget, az aktív keresők 80%-a ingázó. A szakkatalogus.hu adatai szerint a településen jelenleg 24 cég vagy vállalkozás tevékenykedik.

III. A településen szolgáltatást biztosító intézmények, azok feladatai és bemutatása

Szabadkígyós Község Önkormányzata
 Szabadkígyósi Általános Iskola
 Szabadkígyósi Mesevár Óvoda-Bölcsőde
 Művelődési Ház
 IKSZT- Könyvtár
 Szociális Alapszolgáltatási Központ

Szolgálat keretében - házi segítségnyújtás, étkeztetés, tanyaszolgálat
Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat

Védőnői Szolgálat
Háziorvosi alapellátás
Fogorvosi alapellátás
Szent Márton Gyógyszertár

Civil szervezetek:

Szabadkígyósi Nagycsaládos Egyesület
Szabadkígyósért Közalapítvány
Magyar Vöröskereszt Szabadkígyósi Alapszervezete
Szabadkígyósi Polgárőr Egyesület
Szabadkígyósi Szabadidő Sport Club
Szabadkígyósi Mesevár Óvoda-Bölcsőde Szülői Munkaközössége
Szabadkígyósi Általános Iskola Szülői Munkaközössége

Szociális intézmények:

A szociális szolgáltatásfejlesztési koncepció szempontjából releváns szervezeti egységek:

1. Szabadkígyósi Polgármesteri Hivatalban működő
 - szociális ügyintéző,
 - munkaügyi ügyintéző.
2. A Szociális Alapszolgáltatási Központ - idősellátás
3. Család- és Gyermejjóléti Szolgálat
4. Bölcsőde

A Szabadkígyósi Polgármesteri Hivatal szociális ügyekkel foglalkozó munkatársának tájékoztatása:

A népesség és demográfiai jellemzők

Lakónépesség:

A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

Lakónépesség alakulása nemek szerint:

Év	Lakónépesség (fő)	Férfi (fő)	Nő (fő)
2020.	2579	1267	1312
2021.	2558	1265	1293
2022.	2546	1257	1289
2023.	2531	1249	1282
2024.	2508	1231	1277

(forrás: Helyi Vizuál Regiszter Népességnyelvántartó)

Lakónépesség alakulása főbb korcsoportok szerint/fő:

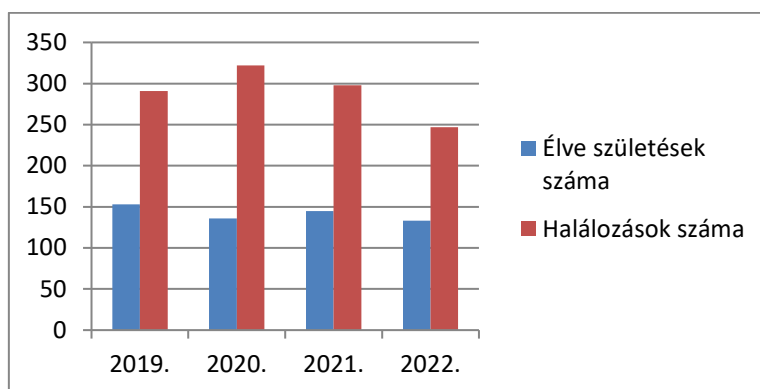
Évek	0-18 évesek száma férfi	0-18 évesek aránya nő	19-60 évesek száma férfi	19-60 évesek aránya nő	61 éves és idősebbek száma férfi	61 éves és idősebbek aránya nő
2020.	224	207	735	701	308	404
2021.	233	208	733	689	299	396
2022.	233	209	723	679	301	401
2023	243	210	720	673	286	399
2024	244	208	713	671	274	398

(forrás: Helyi Vizuál Regiszter Népszámlálási táblázat)

Élve születések, halálozások száma:

Év	Élve születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2020.	23	33
2021.	28	32
2022.	18	34
2023	19	51
2024	21	37

(forrás: Helyi Vizuál Regiszter Népszámlálási táblázat)

A táblázatok jól mutatják, hogy a település lakónépességének a száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat.

Megállapítható, hogy összességében a nők aránya a férfiakhoz viszonyítva magasabb ezen időszak alatt. A népesség egészében nőtlébblet van, ami az egész világra jellemző. Ennek oka a nők magasabb életkora.

Öregedési index:

2024. évben az öregedési index az időskorú népességnek (65–X éves: 565 fő) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves: 358 fő) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége. Országosan 2020. évben 136,6 az öregedési index, Szabadkígyós Község öregedési indexe 2024. évben 157,82 ami azt jelenti, hogy 100 gyermekre és fiatalokúra körülbelül 157 időskorú jut.

Öregedési index számítása:

$$\frac{\text{65 évesek és idősebbek száma}}{\text{0-14 évesek száma}} \times 100$$

Szociális ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

A helyi szociális ügyeket a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásról szóló 2/2020. (II.28.) önkormányzati rendelet alapján lehet hivatalunkhoz benyújtani. Bizonyos ügyek 2024. október 1. napját megelőzően jegyzői hatáskörben voltak, majd ezt követően polgármesteri hatáskörbe kerültek át.

A beérkezett kérelmeket az ügyintéző megvizsgálja, és ha a csatolt iratok is megfelelőek, beiktatja a kérelmeket. Az ügyfél, és az ügyben érintett minden személy adata minden esetben rögzítésre kerül az ügyintéző által a Winszoc rendszerben. Az ügyintéző végzésben megkeresi azon hatóságokat, akik az ügy elbírálásához szükséges adattal, vagy információval rendelkeznek, valamint lekérdezi azokból a szakrendszerekből az adatokat, ami az ügy elbírálásához szükséges (Lakcím adat, tulajdoni lap, CSTINFO- családtámogatási ellátások). A határozat meghozatalával egyidejűleg az ügyintéző rögzíti az adatokat a PTR rendszerben, melyet a határozaton is feltüntet.

Az alábbi táblázat foglalja össze a támogatásokat.

Támogatás jogcíme
Települési lakásfenntartási támogatás
Rendkívüli települési/létfenntartási támogatás eseti
Rendkívüli települési/létfenntartási támogatás rendszere
Települési temetési támogatás
Települési gyógyszer támogatás
Babakelengye támogatás
Bursa Hungarica

Statisztikai adatok:

Ellátás	Ellátásban részesültek száma (fő)				
	2020. évben	2021. évben	2022. évben	2023. évben	2024. évben
Rendkívüli települési/létfenntartási támogatás eseti	35	45	50	37	30

Rendkívüli települési/létfenntartási támogatás rendszeres	15	21	17	17	14
Települési temetési támogatás	1	3	7	4	3
Települési gyógyszer támogatás	1	3	1	1	1
Babakelengye támogatás	23	28	18	19	21
Települési lakásfenntartási támogatás	44	35	37	21	13
Bursa Hungarica	15	7	6	5	6
Köztemetés	0	0	0	0	0
Nyári szünidei étkezés	9	9	8	3	4

(Forrás: Szabadkígyós Polgármesteri Hivatal Szociális ügyek)

Gyermekek védelmét biztosító pénzbeli és természetbeni ellátások:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés.

A települési önkormányzat jegyzője gyámhatósági feladatkörében eljárva határozattal dönt:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról,
- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról.

Ellátás	Ellátásban részesülő gyermekek száma (fő)				
	2020. évben	2021. évben	2022. évben	2023. évben	2024 évben
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	36	33	18	14	17
Ebből hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	15	9	11	8	8

(Forrás: Szabadkígyós Polgármesteri Hivatal nyilvántartása)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évről évre drasztikusan

csökken. Ennek oka, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum összege évente emelkedik, míg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára ugyan emelkedett az elmúlt években, de még így is szűkült az érintettek köre.

A Szabadkígyósi Polgármesteri Hivatal munkaügyekkel foglalkozó munkatársának tájékoztatása:

Önkormányzati tulajdonú bérlakások helyzete

Az állam a családok otthonteremtése érdekében különböző támogatások biztosításával kíván segítséget nyújtani új vagy használt ingatlan vásárlásához, felújításához, bővítéséhez (CSOK, babaváró csomag, adókedvezmény). Helyi szinten az önkormányzati ingatlanpolitikát a tulajdonosi és a profitorientált szemlélet, valamint a szociális szükségletek határozzák meg. Szabadkígyós Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2024.(XI.28.) önkormányzati rendelete szabályozza az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletét.

Szabadkígyóson a József Attila utca 1/1. szám alatti ún. „Fecskeház”-ban 14 különböző alapterületű, összkomfortos bérlakás található. A bérlők többsége fiatal pár, egyedülálló kisgyermekes, önálló életet kezdő fiatal. A lakások bérbevételére folyamatos az érdeklődés. A lakásokat piaci alapon – pályáztatás útján – adja bérbe az önkormányzat határozott időre, legfeljebb egy évre, amely bérleti jogviszony a bérlő kérelmére újabb 1 év időtartamra, és ezt követően legfeljebb 3 alkalommal meghosszabbítható. A Fecskeházban található lakások bérleti díja havi 1200 Ft/m².

A Major 4. szám alatti Nyugdíjasházban 10 lakrész található, melyekbe pályázat útján rendszeres nyugellátásban részesülő személye(ek) költözhetnek be. A különböző alapterületű, összekomfortos apartmanokra egyedül élő/egyedülálló személy, illetve házastársi/élettársi kapcsolatban élők vagy testvérek pályázhatnak. A bérleti jogviszony határozott időre – a bérlő haláláig – jön létre, illetve a bérlő vagy a bérbeadó részéről történő felmondásig áll fenn. Az apartmanba beköltözővel Szabadkígyós Község Önkormányzata Ellátási Szerződést és Lakásbérleti Szerződést köt. Beköltözéskor a bérlő egyidejűleg közérdekű kötelezettségvállalás címén (Ptk. 593. §-tól az 596. §-ig) egyszer, egyösszegű 1.200.000 Forint, együtt költözők esetében 800.000 Forint/fő összeggel járul hozzá, majd havi szinten egységesen 42.000 Ft/hó/apartman összegű lakbért fizet.

Közfoglalkoztatás

A településen a közfoglalkoztatás megszervezése és lebonyolítása Szabadkígyós Község Önkormányzatának feladata, ezen feladat elvégzésével járul hozzá az önkormányzat a munkanélküliség csökkentéséhez, segítve ezzel az aktív korúak ellátására való jogosultság egyik feltételének — az éves szinten minimum 30 nap munkaviszony — biztosítását. Tapasztalataink alapján nem a rövid távú foglalkoztatás a jellemző, hanem az, hogy az átmenetileg és a hosszabb távon bajba kerültek támogatása oldható meg ezzel a foglalkoztatási formával.

A munkára jelentkezők túlnyomó többsége nő. A közfoglalkoztatást befolyásolja, hogy a potenciális közfoglalkoztatottak bázisát jelentő regisztrált munkanélküliek száma évről-évre csökken. Egyre alacsonyabb a szakmunkások száma, szakmunkás nem, vagy csak rövid időre jelentkezik közfoglalkoztatásba.

A közfoglalkoztatási programban elsősorban és jellemzően azok vesznek részt, akik:
- nem rendelkeznek megfelelő képességekkel,

- alacsony képzettségük miatt (nyolc általános iskolai vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők, szakmával és/vagy szakképesítéssel nem rendelkező személyek),
- életkoruk miatt (jellemzően az 50-55 év feletti korosztály),
- kedvezőtlen egészségügyi állapotuk miatt (munka alkalmasságot korlátozó egyéb tényezők, motivációs problémák) nem találnak munkát az elsődleges munkaerő piacon, vagy valamilyen betegségben szenvednek.

A közfoglalkoztatottak jellemzően alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek (legfeljebb 8 osztály) és legalapvetőbb kompetenciáik is hiányosak. Mindezek szinte lehetetlenné teszik azt, hogy a közfoglalkoztatás számukra – eredendő céljának megfelelően – átmeneti megoldás legyen, hiszen alacsony foglalkoztathatóságuk miatt szinte esélytelen elhelyezkedésük az elsődleges munkaerőpiacon.

A közfoglalkoztatási programok változó időtartammal indulnak, de mindig határozott időre szólnak, jellemzően 6-9-12 hónap közötti időtartamra. A jól működő közfoglalkoztatás szervezéséhez és lebonyolításához a Békés Vármegyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, a Magyar Államkincstár és Szabadkígyós Község Önkormányzata szoros kapcsolata elengedhetetlen. A munkavállalókat a Foglalkoztatási Osztály közvetíti ki — az önkormányzat kérelmét figyelembe vevő szerződés alapján — az önkormányzathoz a megfelelő végzettségű álláskeresőket a szerződés szerinti létszámban. Fontos, hogy az az álláskereső, aki nem vállalja a közfoglalkoztatást, a jogszabályban meghatározott időre kiesik a szociális hálóból.

Szintén a fent említett szerződés alapján, havi elszámolási kötelezettség mellett a foglalkoztatáshoz 100%-os támogatást biztosít a Békés Vármegyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya. A közfoglalkoztatás kapcsán érdemes külön foglalkozni a közfoglalkoztatotti bérezéssel is, amely jogszabályban rögzített, és a minimálbér függvényében változik, de jóval elmarad attól.

Szabadkígyóson jelenleg egy közfoglalkoztatási program fut, mely határozott ideig, 2026. augusztus 31-ig tart. Itt jelenleg 13 főt tudnak foglalkoztatni. Ha ez a program lejár, akkor - az eddigi gyakorlat szerint – átmenetileg sor kerülhet a szerződések meghosszabbítására, vagy egy teljesen új program indul. Ha lenne lehetőség, akkor további munkavállalókat is tudnának foglalkoztatni.

A közfoglalkoztatási programok jövőbeli alakulása a munkaerőpiaci helyzet, a munkaerőpiacot befolyásoló tényezők, illetve kormányzati szándék függvénye. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy erre a foglalkoztatási formára a jövőben is szükség lesz, hiszen jövedelemszerzési lehetőséget biztosít egy speciális, alacsony foglalkoztathatóságú réteg számára, és a jövedelmi szegénység időleges enyhítése mellett munkaszocializációt, munkatapasztalatot is biztosít védett környezetben.

A közfoglalkoztatási béreket jellemzően az önkormányzat szociális támogatásokkal egészíti ki a tisztességes megélhetés érdekében (az alacsony közfoglalkoztatási bér hatványozottan felhívja a figyelmet a dolgozó szegények problémájára). Sokan élnek a településen, akik az elsődleges munkaerőpiacon nem találnak munkát, életkoruk, egészségi és mentális állapotuk szakképzetlenségük, vagy elavult tudásuk miatt. Számukra csak a közfoglalkoztatás és az abból származó munkabér marad jövedelmi/bevételi forrásként a számukra hozzáférhető szociális támogatások mellett. Azoknak, akik bekerülnek a közfoglalkoztatásba, kismértékben ugyan, de javul a szociális helyzetük, életminőségük.

Szabadkígyós Község Önkormányzata a jövőben is kiemelt feladatának tekinti a közfoglalkoztatás biztosítását és minél hatékonyabb megszervezését. Amióta ez a foglalkoztatási forma bevezetésre került, Szabadkígyós mindenkori vezetése maximálisan nagy hangsúlyt fektet ennek támogatására. Jellemző az is, hogy a közfoglalkoztatottak egy része rendszeresen szociális támogatást igényel az önkormányzattól.

A közfoglalkoztatási program keretében dolgozók legfőképpen segédmunkákat végeznek a települési intézményei, a Szociális Alapszolgáltatási Központ, a Szabadkígyósi Mesevár Óvoda-Bölcsőde és Szabadkígyós Község Önkormányzata napi munkájának segítése érdekében. Kiemelt területek még a Köztemető és a Százás Istálló, de a közfoglalkoztatott munkatársak a falu teljes kül- és belterületén végeznek munkát a szebb, kulturáltabb környezet fenntartása érdekében. Jelenleg közfoglalkoztatás keretében a takarítás, zöldterület-kezelés, szemétszedés illetve gyűjtés, továbbá helyi postázás, települési újság kihordás a fő tevékenységi forma (szolgáltatási feladatnak minősül ezen munkák elvégzése). A szállítás területén is segítséget nyújtanak a közfoglalkoztatott munkatársak, pl. rendezvények esetén a különböző kellékek szállítása, bútor és hulladékiszállítás, intézmények költöztetése történik.

Az önkormányzat foglalkoztatja továbbá a közérdekű munka büntetés letöltése céljából, egyrészt szabálysértési, másrészt bírói ítélet által megszabott óraszámban ledolgozandó ügyben az önkormányzathoz erre kijelöltek személyeket.

Közfoglalkoztatotti létszám alakulása:

IDŐSZAK	LÉTSZÁM
2020.03.01.-2021.02.28.	25 fő
2021.03.01.-2022.02.28.	25 fő
2022.03.01.-2022.08.31.	14 fő
2022.09.01.-2023.02.28.	5 fő
2023.03.01.-2023.11.30.	5 fő
2023.12.01.-2024.02.29.	5 fő
2024.03.01.-2024.08.31.	5 fő
2024.09.01.-2025.02.28.	10 fő
2025.03.01.-2025.10.31.	13 fő
2025.11.01.-2026.08.31.	13 fő

Kötelezően ellátandó alapellátási feladatok

Szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer törvényi szabályozása:

Az Sztv. értelmében a szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást – ami magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat - az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

Az Sztv. 57. § (1) bekezdése értelmében:

„(1) **Szociális alapszolgáltatások**

- a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,**
- c) az étkeztetés,**
- d) a házi segítségnyújtás,**
- e) a családsegítés,**
- f) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- g) a közösségi ellátások,
- h) a támogató szolgáltatás,

- i) az utcai szociális munka,
- j) a nappali ellátás.

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- b) a rehabilitációs intézmény,
- c) a lakóotthon (a továbbiakban a)-c) pont együtt: tartós bentlakásos intézmény),
- d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (a továbbiakban a)-d) pont együtt: bentlakásos intézmény),
- e) a támogatott lakhatás,
- f) az egyéb speciális szociális intézmény nyújtja.”

Az Sztv. 86. §-a alapján:

„(1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

- a) a családsegítést,
- b) étkeztetést,
- c) házi segítségnyújtást,
- d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

(2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idők nappali ellátását,
- c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)-b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
- d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)-c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását köteles biztosítani.”

Szabadkígyós Község Önkormányzata az Sztv. 86. § (1) bekezdés szerinti a) - c) pontjainak szociális szolgáltatásait biztosítja.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó **gyermekjóléti alapellátások:**

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A Gyvt. 94.§-a szerint az a települési önkormányzat, amely területén:

- a) tízezer főnél több állandó lakos él, bölcsődét,
- b) húszezer főnél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,
- c) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát köteles működtetni.

Szabadkígyós községben működő szociális és gyermekjóléti szolgáltatások

	Intézmény	Fenntartó
tanyagondnoki szolgáltatás	Szociális Alapszolgáltatási Központ	Szabadkígyós Község Önkormányzata
étkeztetés	Szociális Alapszolgáltatási Központ	

házi segítségnyújtás	Szociális Alapszolgáltatási Központ	
családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás	Szociális Alapszolgáltatási Központ	
gyermek napközbeni ellátása - bölcsőde	Szabadványi Mesevár Óvoda- Bölcsőde	

Szociális alapszolgáltatások biztosítása

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás:

A szolgáltatás célja a külterületi, egyéb belterületi, vagy a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítése, a szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. Az idősek és egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése.

Szolgáltatást nyújtó intézmény: Szociális Alapszolgáltatási Központ

Fenntartó: Szabadványi Község Önkormányzata

Telephely: 5712 Szabadvány, Kossuth tér 7.

Ellátási terület: Szabadványi Község közigazgatási határán belül a teljes külterület lakosságára kiterjed.

Napi szinten végzett feladat:

Ebédszállítás: a külterületen élő lakosság részére a 2024. évben munkanapokon 2-5 főnek biztosították kiszállítással a szociális étkeztetést, ez összesen napi szinten 40 km megtételét jelentette.

Heti szinten végzett feladatok:

Hetente 2 alkalommal bevásárlás (lista alapján), ivóvízszállítás, élelmiszeradomány kiszállítása, gyógyszerírás, kiváltás, beszállítás rendszeres orvosi vizsgálatra, vérvételre, közösségi ellátás segítése, gondozók ellátottakhoz való szállítása igény szerint.

Egyéb feladatok:

- Szociális ügyek intézése (települési támogatás, fűtéstámogatás, közgyógyellátás, és egyéb támogatások), gázpalack csere, takarmány kiszállítása, közérdekű tájékoztatók, meghívók eljuttatása a tanyasi emberekhez, házkörüli munkák elvégzése.
- A szolgáltatás az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, családsegítésben aktívan részt vesz, segíti az ellátottakat az egészségügyi ellátás hozzájutásához, valamint hivatalos ügyek intézésében, lakossági igények továbbításában.
- A szolgáltatás célja a krízisben levő emberek felkutatása, akik sokszor nem remélhetnek mástól segítséget.
- A szolgáltatás aktívan közreműködik a tanyavilágban élők közbiztonságát, létbiztonságát elősegítő segélyhívó telefonok működtetésében.
- A Bűnmegelőzési Program keretében szoros együttműködés, közös munka folyik a Rendőrséggel és a Szabadványi Polgárőr Egyesülettel. A tanyagondnokok kiemelt feladata az idős lakosság tájékoztatása az áldozattá válást segítő körülményekre, bűnmegelőzési lehetőségekre.

Szakmai létszám:

A szolgáltatás működéséhez a személyi feltételek biztosítottak, 1 fő tanyagondnok tanyagondnoki vizsgával rendelkezik, a továbbképzéseken részt vesz. A munkájához szükséges gépkocsi felszereltsége megfelel az előírásoknak. A gépjármű rendelkezik érvényes kötelező baleseti és casco biztosítással.

Étkeztetés:

Szociális étkezésre jogosult az, aki kora, illetve egészségi állapota miatt önmaga, vagy eltartottja részére átmeneti, vagy tartós jelleggel napi egyszeri étkezéssel gondoskodni nem tud. Akinek ellátásáról hozzátartozója, vagy a vele közös háztartásban élő családtagja önhibáján kívül gondoskodni nem tud. Jogosult még, akinek egészségügyi állapota indokolttá teszi, és a háziorvosa igazolja.

Szolgáltatást nyújtó intézmény: Szociális Alapszolgáltatási Központ

Fenntartó: Szabadkígyós Község Önkormányzata

Telephely: 5712 Szabadkígyós, Kossuth tér 7.

Ellátási terület: Szabadkígyós Község közigazgatási területe

A szociális étkeztetés a Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelyén valósul meg. A kiszállításhoz hétköznapokon az intézmény gondoskodik. Étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosított. A szolgáltatás az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik, azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az idős, beteg rászorulókon kívül lehetőséget biztosítanak a településen élő fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek vagy szenvedélybetegek részére az étkezés igénybevételére. Az étkeztetés az étel elvitelével, valamint lakásra szállításával történik.

Az igénybe vevők számát minden év december 31-i állapot szemlélteti:

Szakmai létszám: A szolgáltatás működéséhez a személyi feltétel, 1 fő szociális asszisztens biztosított.

Telephely	Elvitel	Kiszállítás	Összesen
2021	3208	4581	7789
2022	2862	5308	8170
2023	2344	5320	7664
2024	1408	5159	6567
összesen	9822 fő	20368 fő	30190 fő

	2020	2021	2022	2023	2024
Előző év 12.31-én	44	40	34	42	38
Tárgyév folyamán ellátásba vettek	27	20	26	17	20
Tárgyév folyamán ellátásból kikerültek	31	26	18	21	22
Tárgyév 12.31-én (81+2-3)	40	34	32	38	36

Jelenleg az igénybevevők számára az alábbi étkezési lehetőségek biztosítottak:

- normál: 36 fő,

- diabetikus: 1 fő,
- gluténmentes, epekímélő, laktózmentes, fűszermentes 2 fő.

Házi segítségnyújtás:

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani a szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást az önálló életvitel fenntartása érdekében

Szolgáltatást nyújtó intézmény: Szociális Alapszolgálati Központ

Fenntartó: Szabadkígyós Község Önkormányzata

Telephely: 5712 Szabadkígyós, Kossuth tér 7.

Ellátási terület: Szabadkígyós Község közigazgatási területe

Engedélyezett létszám: 45 fő

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

a) Szociális segítség keretében biztosítani kell:

aa) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,

ab) a háztartási tevékenységben való közreműködést,

ac) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,

ad) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

b) Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

ba) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,

bb) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,

bc) a Szociális segítség keretében felsorolt feladatokat.

Dolgozói létszám: 2 fő szociális gondozó, 2 fő szociális segítő

	2020	2021	2022	2023	2024
Előző év 12.31-én	31	30	26	31	26
Tárgyév folyamán ellátásba vettek	7	5	12	7	9
Tárgyév folyamán ellátásból kikerültek	8	9	6	12	10
Tárgyév 12.31-én (81+2-3)	30	26	32	26	25

HG	Személyi gondozás Alkalom	Óra	Szociális segítség Alkalom	Óra
2020	5811	5775	632	300
2021	5224	5312	436	209
2022	5244	5589	509	215
2023	5401	5091	355	136

2024	4229	4075	373	
------	------	------	-----	--

Ellátotti létszám:

Tartós bentlakásos intézeti elhelyezésre 2 fő vár.

Térítési díj ellenében 23 főnek biztosított a szolgáltatás.

A szolgáltatás szoros kapcsolatot tart az ellátottak hozzátartozóival és háziorvosával.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások jellemzői a településen

Család – és Gyermekjóléti Szolgálat:

Szolgáltatást nyújtó intézmény: Szociális Alapszolgáltatási Központ

Fenntartó: Szabadkígyós Község Önkormányzata

Telephely: 5712 Szabadkígyós, Kossuth tér 7.

Ellátási terület: Szabadkígyós Község közigazgatási területe

Dolgozói létszám: 2 fő, melyből 1 fő családgondozó, 1 fő intézményvezető

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

1. Tanácsadások:

- Életviteli tanácsadás, melynek célja az önálló, hatékony életvitel elérése (pl. pénzbeosztás, háztartás, gazdálkodás stb.)
- Családi kapcsolatokat javító tanácsadás során segítséget nyújtanak a családi konfliktusok rendezésében.
- Addiktológiai, szenvedélybetegség leküzdéséhez továbbirányítás a megfelelő intézménybe.
- Gyermeknevelési tanácsadás, a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos problémák elhárításában.
- Mentálhigiénés tanácsadás, melynek célja az egyén mentális egészségének helyreállítása, megőrzése.
- Családtervezési tanácsadás során felhívják a kliens figyelmét arra, hogy életkörülményeinek figyelembevételével tervezze a gyermek születését, illetve továbbirányítás történik a családvédelmi szolgálathoz.

2. Segítő beszélgetés:

Lehetőséget nyújt a kliens számára érzéseinek, problémáinak jobb megértéséhez, megfogalmazásához.

3. Családlátogatás:

A gondozó jobban megerősítheti a klienst a probléma természetéről.

4. Ügyintézés:

Az ügyfelek hivatalos ügyeinek intézése, kérelmek, pályázatok megírásához segítségnyújtás, valamint az adható támogatásokhoz való hozzájutás kezdeményezése.

5. Információ biztosítása:

Az igénybe vehető ellátásokról, aktuális szociálpolitikai intézkedésekről, ellátásokról, más intézményekbe való tovább irányítás.

6. Krízisintervenció:

A kialakult válsághelyzet azonnali kezelése, amikor a szülők magatartása és / vagy a család szociális helyzete súlyosan veszélyezteti a gyermek értelmi, érzelmi, testi és erkölcsi fejlődését, az alapvető életszükségletek kielégíthetetlenek (táplálék, biztonságos otthon, személyi biztonság stb.). Azonnali beavatkozást igényel, a veszélyeztető élethelyzetből való azonnali kiemelés a gyermeknek.

A családgondozó kompetenciáját meghaladó esetekben továbbirányítás történik pszichológus, Családvédelmi Szolgálat, egészségügyi intézmények, Védőnői Szolgálat, oktatási-nevelési intézmények, egyéb közintézmények felé.

I / A) Családsegítés

A családsegítő feladatai családsegítés esetén:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, mely a következőket foglalja magában:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,

Egyéb szolgáltatások nyújtása:

- Juttatások-dologi, szolgáltatási (telefon, levél-önéletrajz megírás)
- Nyomtatványok kitöltése (nyugdíj, Gyes, települési támogatások)

I / B) Gyermekjólét

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás a jogszabályban meghatározott körű, együttműködésre kötelezett jelzőrendszeri tagokkal és más társintézményekkel együttműködve biztosítja a gondozási, szolgáltatási és szervezési feladatok ellátását.

A jelzőrendszer segítségével feltárja az ellátási területén jelentkező, gyermekek veszélyeztetettségét kiváltó lehetséges okokat, és szervező, prevenciós jellegű tevékenységgel igyekszik csökkenteni azokat. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családokkal kapcsolatban álló intézményrendszer működésének koordinálása, a kommunikáció és az információáramlás csatornáinak feltárása és megerősítése. A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató, mely a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működik.

Az ellátási területre jellemző veszélyeztető tényezők:

Szegénység, szenvedélybetegség, munkanélküliség, lakhatás hiánya, óvodába, iskolába való beilleszkedési nehézség, serdülőkori krízishelyzet, vándorló életmód, gyermeki jogok súlyos megsértése, gyermekbántalmazás, családon belüli erőszak, szenvedélybetegségek, családi konfliktusok, mentális problémák, válás, kapcsolattartási problémák, szabálysértési ügyek.

Az észlelő- és jelzőrendszer működése:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat észlelő-és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer működtetésének egyik alapfeltétele az együttműködési szerkezet megteremtése, illetve fejlesztése, a tagok motiváltsága, minden elemében a jelzőrendszeri tag cselekvő részvételére épül. A jelzőrendszer működésének magas színvonalát tükrözi, ha a településen megfelelően zajlik, minden szükséges esetben megszületik a jelzés, magas színvonalon zajlanak az esetkonferenciák. A jelzőrendszer szervezésének, működtetésének és a jelzési hajlandóság serkentésének kérdésén túl nagy hangsúlyt fektet a puszta információáramláson túli tevékeny együttműködésre, a valódi gyermekjóléti team elkötelezett szakemberekből álló, interdiszciplináris együttműködő csoport kifejlesztésére.

A család – és gyermekjóléti szolgálat által irányított jelzőrendszeri hálózat részei, azaz a helyi gyermekvédelmi szereplők:

A jelzőrendszer tagjai:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók:
 - védőnői szolgálat,
 - házi orvos,
 - házi gyermekorvos,
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók:
 - családsegítő szolgálat,
 - családsegítő központ,
- köznevelési intézmények,
- rendőrség,
- ügyészség,
- bíróság,
- pártfogó felügyelői szolgálat,
- áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- menekülteket befogadó állomás,
- menekültek átmeneti szállása,
- egyesületek, alapítványok és egyházi jogi személyek,
- munkaügyi hatóság,

- javítóintézet,
- gyermekjogi képviselő,
- gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- települési önkormányzat jegyzője,
- büntetés-végrehajtási intézet,
- büntetés-végrehajtási pártfogófelügyelők.

Jelzőrendszerként fontos szerepet töltenek be a lakóközösségek, szomszédsági rendszerek is. A jelzőrendszer kulcsszereplője a család-és gyermekjóléti szolgálat, mint a település észlelő- és jelzőrendszeri felelőse, célja a helyi együttműködések elősegítése, irányítottabb működés érdekében.

Az intézmény minden évben 6 alkalommal tart szakmaközi megbeszélést. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat minden év februárjában gyermekvédelmi tanácskozást tart.

Az észlelő- és jelzőrendszer által érkezett jelzések összetétele, száma:

Jelzés küldője	Jelzések száma 2020	Jelzések száma 2021	Jelzések száma 2022	Jelzések száma 2023	Jelzések száma 2024
Egészségügyi szolgáltató	2			5	2
Ebből védőnői jelzés	2			5	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók		1			
Ebből, Család- és gyermekjóléti szolgálat					
Ebből, Család- és gyermekjóléti központ					
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók				1	
Átmeneti gondozást biztosítók					
Köznevelési intézmény	5	2	3	4	5
Rendőrség	1	1	1	1	1
Ügyészség, bíróság					
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy					
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat					
Pártfogó felügyelői szolgálat					
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet			2	2	
Önkormányzat, jegyző					
Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv					
Járási hivatal gyámhivatala					
Összesen	8	4	6	12	8

Esetszámok:

	2020.	2021.	2022.	2023.	2025.
Jogi tanácsadás (eset)	24	28	21	28	17
Pszichológiai tanácsadás	78	83	65	50	30
Kapcsolattartási ügyelet (eset)	0	0	0	0	0

Gyermekjóléti alapellátásban részesülők száma:

Évszám	Gyermekjóléti alapellátásban részesülők száma (fő)	Ebből védelembe vett (fő)	Ebből ideiglenes hatállyal elhelyezett (fő)	Ebből nevelésbe vett (fő)	Ebből utógondozói ellátást igénybe vett (fő)
2020	16	7	0	3	0
2021	19	6	0	2	0
2022	16	1	0	2	0
2023	25	8	0	2	0
2024	18	9	1	0	0

Esetszámok:

	2020. évben	2021. évben	2022. évben	2023. évben	2024. évben
Jogi tanácsadás	24	28	21	28	17
Pszichológiai tanácsadás	78	83	65	50	30
Kapcsolattartási ügyelet	0	0	0	0	0
Készenléti Szolgálat	0	0	0	0	0
Szociális diagnózis	1	2	3	3	2
Óvodai és iskolai szociális tevékenység	0	0	0	0	0

Önként vállalt feladatok**Bölcsődei ellátás**

Működési területe Szabadkígyós Község közigazgatási területe. A Gyvt. megfogalmazásában a

bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

Intézmény hivatalos megnevezése: Szabadkígyósi Mesevár Óvoda-Bölcsőde

Címe: 5712 Szabadkígyós, Kossuth tér 2.

Telefonszáma: 06-70/642-3404

A bölcsőde nyitvatartási ideje: munkanapokon 7:00-16:30

Intézmény e-mail: mesevarovoda@szabadkigyos.hu

Csoportok száma: 2

Férőhelyeinek száma: 24 fő

Fenntartó megnevezése: Szabadkígyós Község Önkormányzata

Címe: 5712 Szabadkígyós, Kossuth tér 7.

A bölcsőde az óvoda épületében került kialakításra. A közös épületben a bölcsőde szakmailag önálló egységként működik. A kialakított gondozási egység két csoportszobából, a hozzá kapcsolódó fürdőszobából és átadó helyiségekből áll.

Szabadkígyós Község Önkormányzata a bölcsőde épületének férőhely bővítésére a TOP-1.4.4-19-BSW1-2019-0013 pályázat keretében 80 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert, ezzel elősegítve, hogy a településen élő kisgyermekes szülők számára a munkába történő visszatérés könnyebben megvalósulhasson.

Akadálymentesített feljáró biztosítja a bejárást a bölcsődébe. A folyosón elhelyezhető a kisebb gyermekek számára babakocsi is. A bölcsődei csoportok korszerűek, tágasak, világosak, a tárgyi feltételek maradéktalanul megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságainak. A csoportokhoz a csoportszobából nyíló fedett teraszok tartoznak. A teraszokon a levegőzés, játék és az altatás is teljes mértékben biztosított. Az udvarrész könnyen megközelíthető a teraszokról is. A bölcsődei udvar füvesített, biztonságos, a jogszabályi követelményeknek megfelelő játékokkal, homokozóval felszerelt.

A Gyvt. 6. § - 10. §-ai értelmében a bölcsőde törekszik arra, hogy biztonságos és egészséges környezetet nyújtson a kisgyermek számára, ennek szellemében szervezik napirendüket. Naponta lehetőséget biztosítanak játéokra, mozgásra, időjárástól függően levegőzésre, négyszeri étkezésre és pihenésre, alvásra. A bölcsődében a gyermek személyiségét és tevékenységét tiszteletben tartó, gyermekközpontú gondozás és nevelés folyik.

Szabadkígyósi Általános Iskola

Intézmény neve: Szabadkígyósi Általános Iskola.

Székhelye: 5712 Szabadkígyós Kossuth tér 1.

OM azonosító: 028320

Fenntartó: Békéscsabai Tankerületi Központ.

Intézmény típusa: általános iskola.

Beiskolázási körzet: Szabadkígyós Község közigazgatási területe.

A Szakmai Alapdokumentumban rögzített feladatok:

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 224 fő)

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi

fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos) nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 20 fő)

6.1.1.5. integrációs felkészítés

6.1.1.6. képességkibontakoztató felkészítés

Alapvetően a kötelező feladatok ellátása folyik, de cél olyan nem kötelező feladatok ellátása is, amelyek a hátrányos helyzetből adódó nehézségek leküzdését, kompenzálását segíthetik elő.

Az ellátotti kör jellemzői (éves esetszám, korosztályok, főbb problématípusok):

Az iskola a 6-14 éves korosztályt látja el a tanév rendjében szabályozott 185 tanítási napon. Az elmúlt években a tanulólétszám jelentősen nem csökkent, 120 körüli tanulólétszám a jellemző, melynek több, mint 10 %-a más településről jár a Szabadkígyósi Általános Iskolába. A hátrányos helyzetű tanulók aránya 5 % körül mozog, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya 0%. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített tanulók aránya 6-10 %. Az integráltan oktatott SNI tanulók aránya 15 % körül mozog, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzd (BTMN tanulók) a tanulók 16-22%-a.

Az intézményt szegregációs veszélyeztettség nem érinti. Hiányzási mutatói nem kiugrók. Az országos kompetenciamérés eredményei az országos átlag övezetében vannak, amelyek elismerendő értékek. Továbbtanulási mutatók megfelelőek, a tanulók a középiskolai kötelező visszajelzések alapján a tőlük elvárható szinten teljesítenek, lemorzsolódás a középiskolában sem jellemző.

A szolgáltatás működésének legfontosabb adatai (nyitvatartás, kapacitás, dolgozói létszám):

Az iskola reggel 7 órától igény szerint este 6 óráig van nyitva. Kötelezően 8-16 óráig tartózkodnak az iskolában a tanulók, ettől eltérni csak igazgatói engedéllyel lehet. Évfolyamonként egy osztályban tanulnak a gyerekek. Az osztályok átlag létszáma 15,25 fő. Ez a létszám az oktató-nevelő munka szempontjából optimális létszámnak tekinthető. A délutáni felkészülést hat napközis csoportban szervezik meg. Még mindig érezhető annak az előnye, hogy pedagógusaik délelőtt is tanítják azokat a gyermekeket, akiknek délután a napközis foglalkozások alkalmával a felkészülését segítik. Az alkalmazásban lévő 15 pedagógus mindegyike rendelkezik a megfelelő pedagógiai végzettséggel. Egy fő mesterpedagógus besorolásban van, öt pedagógus minősítéssel szerezte meg a pedagógus 2 fokozatot.

A nevelő-oktató feladataink sikeres megvalósításához hozzájárul, hogy két fő pedagógiai asszisztent is alkalmaznak. A szociális területen jelentkező problémák kezelésében szociális segítő is rendelkezésre áll heti egy alkalommal.

A szolgáltatás fejlesztésével kapcsolatos javaslatok, észrevételek:

Az iskola feladata a szociális hátrányok enyhítése. Öröndetes tény azonban, hogy a mutatóik alapján esélyegyenlőségi intézkedési tervet nem kell készíteniük. A mindennapi nevelő-oktató munka során pedagógiai eszközökkel tudnak beavatkozni a problémák kezelésébe. Rendszeresen tartják a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal és ha szükséges, abban az esetben a Békéscsabai Gyámügyi Hivatallal.

Egyéb, a település szociális helyzetét érintő megjegyzés:

A szociális feladatellátás terén is kiemelkedő adottság, hogy egy ekkora településen, ahol nem kötelező a bölcsődei feladatellátás, kiemelkedő színvonalú, 24 férőhelyes bölcsőde működik. Kiemelt figyelmet kellene arra fordítani, hogy szabadkígyósi kisgyermek, akinek felvételét kéri a szülő, ne kerüljön elutasításra.

Az is hangsúlyosan pozitív feltétel, hogy három csoportos korszerű óvoda várja az óvoda köteles gyermekeket hároméves kortól. A szakmai létszám megfelelő szinten biztosított, így az óvodában dolgozók is tisztában vannak a szociális területet is érintő feladataikkal, abban hatékonyan részt tudnak venni.

Az iskola igazgatója hangsúlyozza, hogy jelentős az, hogy Szabadkígyóson 120 fő körüli tanulólétszámmal tudnak iskolát működtetni. Ez szintén egy kiemelkedő települési adottság, kevés 2400 lakosság számú faluban van ez így. A gyermekek helyben, kényelmes és korszerű feltételek között töltik mindennapjaikat. A családok ismerik egymást, egy-egy gyermeket, családokat érintő problémára hamarabb fény derülhet, a segítségnyújtás is hamarabb érkezet. Szabadkígyóson a gyermekeket ellátó intézményekben nem jellemző a szegregáció sem, mely eleve kizárja a szociális hátrányok hatványozódását. Az elmúlt évek tapasztalatai és statisztikái alapján egyértelműen kimutatható, hogy ahol a 3-14 éves korosztály ellátása helyben, megfelelő színvonalon valósul meg, ott a szociális problémák kezelése sokkal hatékonyabb, illetve kevesebb ilyen jellegű eset jelentkezik, hiszen az intézmények sok szociális háttérből eredő problémát már saját hatáskörben, pedagógiai módszerekkel is kezelni, mérsékelni tudnak, alkalmanként a preventív tevékenység eleve nem engedi ezt felerősödni.

A településen meglévő további szolgáltatást biztosító intézmények, melyek szorosan kapcsolódnak a fenti szolgáltatásokhoz:

Védőnői Szolgálat

A szervezet által nyújtott szolgáltatások rövid bemutatása:

2023. július 01-től a szabadkígyósi védőnői ellátás a Békés Vármegyei Központi Kórházhoz került, melyet a kórház védőnői osztálya irányít. A védőnő komplex prevenciós és gondozási feladatokat lát el, a családalapítástól a gyermekek tanköteles koráig, majd iskolás korban, sőt a nővédelmi tanácsadás révén a felnőtt nők körében is. Az ellátás célja, az egészség védelme, a betegségek megelőzése. Elvégzi a kötelező szűrővizsgálatokat, melynek rendjét és gyakoriságát jogszabályok határozzák meg életkorhoz kötötten. A szűrések célja a panasz és tünetmentes szakaszban felismerni a biológiai elváltozásokat, amikor azok még jól kezelhetőek vagy visszafordíthatók. A vizsgálatokról igazolást állít ki és amennyiben bármilyen elváltozást észlel, a további vizsgálatok céljából jelzi azt a háziorvos felé. A védőnői ellátás alapvetően személyes kapcsolaton alapul, amely magában foglalja a családlátogatásokat és a védőnői tanácsadóban történő fogadásokat. Egészségfejlesztés terén egyéni és csoportos foglalkozásokat tart. A védőnő a családok gondozása során felméri az életkörülményeket, a harmonikus családi élet kialakításában szociális problémák kezelésében nyújt támogatást, segítséget. Szükség esetén más szakemberekhez vagy szervezetekhez, irányítja a gondozottat. A védőnő az ellátása során szorosan együttműködik a háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, az oktatási intézmények gondozóival és szociális szférával.

Védőnői ellátás köre nővédelmi gondozás, várandós-, és gyermekágyas anyák gondozása, 0-6 éves korú gyermekek gondozása, iskolás korú gyermekek gondozása, családok gondozása. Az ellátottak körében észlelt problémák gyakran a családon belüli dinamikához, a szülői kompetenciák hiányosságaihoz és a külső körülményekhez (szegénység, lakhatás) kötődnek.

Főbb probléma típusok:

- Tartósan beteg gyermekek gondozása.
- Családi konfliktusok, válás: a szülők közötti elmérgesedett viszony negatívan befolyásolja a gyermek magatartását és teljesítményét.
- Anyagi nehézségek.
- Gyermekevelési problémák.
- Elhanyagolás.
- Viselkedési és tanulási zavarok: iskolai problémák, motiváció hiánya, agresszív vagy visszahúzódó viselkedés, amelyek gyakran szociális okokra vezethetők vissza.

Szabadkígyóson egy vegyes védőnői körzet van, melyben egy védőnő látja el a jogszabályokban előírt területi-, és iskolavédőnői feladatokat, napi 8 órában.

Korszerű munkakörnyezethez szükség lenne a jelenlegi védőnői tanácsadó, és várók klimatizálására, amely nagymértékben hozzájárulna a minőségi ellátás javításához.

Egyéb, a település szociális helyzetét érintő megjegyzés:

Szabadkígyós Község Önkormányzata a Szociális Alapszolgáltatási Központon keresztül számos alapvető szolgáltatást nyújt. Ezek közé tartozik az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a személyi gondozás, valamint a család és gyermekjóléti szolgáltatás. A közösség rendelkezik saját rendelettel, amely a helyi rászorultsági igényekre szabott segítséget tesz lehetővé. Mint sok vidéki településen, Szabadkígyóson is a demográfiai változások (például a népegészség fogyása, vagy az idősödő lakosság) jelenthetnek kihívást a szociális ellátórendszer számára, amelyek a statisztikai adatok elemzéséből (KSH adatok) egyértelműen látszódnak, és nyomonkövethetőek.

Háziorvosi szolgálat

Egészségügyi alapellátást nyújtó háziorvosi szolgálat, mely vegyes (felnőtt és gyermek) praxisként működik.

Egy háziorvos és egy körzeti nővér, valamint otthonápolási szolgálat keretében egy ápolónő és egy gyógytornász segítik a praxis munkáját:

- a praxishoz bejelentkezettek száma: 1235
- ebből a 18 év alattiak száma: 218
- a rendelésen megjelent esetszám: 6341
- telemedicinális ellátás: 2995
- az orvos által végzett látogatások száma: 104

Rendelési idő: Hétfő: 12.00 - 16.00-ig
Kedd: 8.00 - 12.00-ig
Szerda: 12.00 - 16.00-ig
Csütörtök: 8.00 - 12.00-ig
Péntek: 8.00 - 12.00-ig

Elsősorban egészségügyi, mint szociális problémákkal keresi fel a lakosság a rendelőt. A kivizsgálások túlnyomóan a BVKK Békéscsabán és Gyulán működő tagkórházakban zajlanak. A tömegközlekedést igénybe venni nem tudó páciensek részére ingyenes betegszállítás érhető el.

A másik egészségügyi alapellátást nyújtó háziiorvosi szolgálat, vegyes (felnőtt és gyermek) praxisként szintén egy háziorvos és egy körzeti nővér működtetésével történik:

- a praxishoz bejelentkezettek száma: 1244
- ebből a 18 év alattiak száma: 130
- a rendelésen megjelent esetszám: 14500
- az orvos által végzett látogatások száma: 35

Rendelési idő: Hétfő: 8.00 – 12.00-ig
Kedd: 13.00 – 16.00-ig
Szerda: 8.00 – 12.00-ig
Csütörtök: 13.00 – 16.00-ig
Péntek: 8.00 – 12.00-ig

A szolgáltatás fejlesztésével kapcsolatos javaslatok, észrevételek, s egyéb, a település szociális helyzetét érintő megjegyzés mindkét háziiorvosi praxis részéről:

A rendelő melletti parkoló kavicssal szórt, azonban biztonságosabb és esztétikusabb lenne ennek aszfaltozása vagy térkövezése.

További intézményekkel való együttműködés

A Művelődési Ház, a Könyvtár és a Szent Márton Gyógyszertár kiemelt szerepet játszik a lakosság elérésében, a szolgáltatások emberközelivé tételében.

A Művelődési Ház szerepe:

- Közösségfejlesztő programok szervezése.
- Idősek klubja, szabadidős programok.
- Egészségmegőrző előadások (pl. betegségmegelőzés).
- Fiataloknak: digitális kompetenciafejlesztés, közösségi terek.
- Szociális kampányok helyszíne (pl. adománygyűjtés).

A Könyvtár szerepe:

- Információs és digitális segítség (online ügyintézés támogatása).
- Olvasóprogramok gyerekeknek, prevenció, iskolaelhagyás ellen.
- Idősek számára tanulási lehetőségek (digitális írástudás).
- Könyvtár, mint “melegedő” közösségi tér télen.
- Együttműködés családsegítővel: foglalkozások, csoportok.

A Szent Márton Gyógyszertár szerepe:

- Egészségügyi prevenció: vérnyomás-, vércukorszint-ellenőrzés.
- Gyógyszerelési tanácsadás időseknek.
- Riasztási pont: ha veszélyeztetett ügyfelet észlel a gyógyszerész.
- Közös programok az önkormányzattal: influenza elleni tájékoztatás, egészségnap.
- Betegedukációs szóróanyagok biztosítása.

Civil szervezetek tevékenysége, együttműködés

A civil szervezetek szerepe egyre hangsúlyosabbá válik országos és helyi szinten egyaránt, ezért az önkormányzat szoros együttműködésben áll ezen szervezetekkel. Közösségépítő szerepük mellett elsősorban a közösségi programok lebonyolításához járulnak hozzá.

Szabadkígyós Község Önkormányzata minden évben támogatja a településen működő civil szervezeteket. A támogatási összeg mértékéről Szabadkígyós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete dönt.

A **Szabadkígyósi Nagycsaládos Egyesület** 1996-ban alakult azzal a céllal, hogy összefogja a nagycsaládosok taborát, részükre programokat szervezzen, segítséget nyújtson. Célul tűzte ki a nagycsaládosok érdekképviseletét a nagycsaládosok közösségteremtő tevékenységének elősegítését, a nagycsaládosok értékrend teremtését, a családokban meglévő értékek társadalom számára történő bemutatását, a jövő nemzedékének közösségi és nemzeti tudat kialakítását, fejlesztését, valamint a nagycsaládosok szociális, anyagi biztonságáért erkölcsi megbecsüléséért, kulturális felemelkedéséért történő kiállítását. Jelenleg 20 család tagja az egyesületnek. Vannak tiszteletbeli és pártoló tagok is. Az egyesület önkormányzati támogatásból, az adó 1 % felajánlásából, valamint tagdíjakból finanszírozott. Három fős elnökség irányítja a munkát, mindenki önkéntesként dolgozik. Az önkéntesek által végzett közösségi munka alapja az egyesület boldogulásának.

A **Magyar Vöröskereszt Szabadkígyósi Alapszervezeteként** a településen élők szociális biztonságának erősítését, a rászorulókat támogatását, valamint a közösség összefogását szolgálja.

Tevékenységük a következőket foglalja magában:

- szociális segélyezés és adományosztás (élelmiszer, ruha, tartós használati cikkek),
- krízishelyzetekben támogatás,
- prevenciós és közösségi programok szervezése,
- véradások lebonyolításában való közreműködés,
- lakossági tájékoztató és érzékenyítő programok szervezése,
- együttműködés helyi intézményekkel szociális problémák felismerésében és kezelésében.

Az ellátotti kör jellemzői:

Éves esetszám: változó.

Érintett korosztályok:

- gyermekek és családok,
- aktív korú felnőttek,
- időskorúak,
- krízishelyzetben lévő egyének és családok.

A szolgáltatás működésének legfontosabb adatai:

- Nyitvatartás: rugalmas, elsősorban előzetes egyeztetés alapján; adományosztások időpontja előre kommunikálva.
- Kapacitás: a rendelkezésre álló adományok mennyiségétől és a szervezet önkénteseinek számától függően változó.
- Dolgozói, önkéntesi létszám: 4 fő aktív önkéntes.

Fejlesztési javaslatok és észrevételek:

- Javasolják a szociális szolgáltatók közötti együttműködés további erősítését, különösen az információáramlás és a közös esetkezelés területén.
- Szükségesnek látják a rendszeres adományok települési szintű koordinációjának támogatását, továbbá a rászorulókat érintő adatgyűjtés és nyilvántartás korszerűsítését.
- Indokolt lenne olyan közösségi programok bővítése, amelyek az elszigetelten élő időseket, valamint a hátrányos helyzetű gyermekeket segítik.
- A krízishelyzetek kezelésére javasolják egy gyorsjelző rendszer kialakítását az intézmények és civil szervezetek bevonásával.

Egyéb, a település szociális helyzetét érintő megjegyzés:

A településen továbbra is érzékelhető több sérülékeny társadalmi csoport fokozott támogatási igénye, különösen az idősek, az alacsony jövedelműek, a nagycsaládosok és a munkanélküli családok körében. A lakhatási nehézségek, a közüzemi tartozások és az egészségügyi állapotból fakadó kiszolgáltatottság gyakran együtt jelentkeznek. A Magyar Vöröskereszt Szabadkígyósi Alapszervezete elkötelezett a település szociális hálójának erősítése mellett, és a jövőben is kész együttműködni minden érintett intézménnyel a hatékony segítségnyújtás érdekében.

A Szabadkígyós Szabadidő Sport Club alapítóinak és magának az egyesületnek is a célja a helyi kötődésű fiatalok számára szervezett keretek között a versenysport és az ehhez szükséges feltételek biztosítása, valamint az, hogy az ifjúságot a sport szeretetére, rendszeres, egészséges életvitelre nevelje. Az egyesületnek 106 fő igazolt játékosa van. Ebbe beletartoznak az utánpótlás korú labdarúgók és a felnőtt csapat játékosai. A klub hivatalos székhelye az 5712 Szabadkígyós, Zrínyi u. 2. szám alatti létesítményben van, az utánpótlás csapatok itt tartják edzéseik és mérkőzéseik jelentős részét. Jelenleg is, valamint továbbra is támogatják azon játékosait, akik képességei megfelelőek a magasabb osztályba lépéshez, több korábban az egyesületben pallérozódott játékos is szerepel a környező városok, elsősorban Gyula és Békéscsaba utánpótlás akadémiáin.

A továbbiakban tárgyi eszközeik körének bővítését, edzőik képzését, taníttatását tervezik, illetve a meglévő edzői kar bővítését. Ezek az elképzelések részben már teljesültek.

Az egyesület elnöksége célul tűzte ki a tiszta, rendezett, átlátható viszonyok megteremtését, az eredményesebb szereplés (és nézőszám növelés) elérését, valamint a széles bázison nyugvó sikeres utánpótlás felépítését, amely az első csapat számára évről-évre 2-5 fiatal „kinevelését” biztosítja.

A sporttelepet és annak kiszolgáló helyiségeit fenntartóként Szabadkígyós Község Önkormányzata biztosítja a klub számára. A fő és edző pálya minősége javításra szorul, ezért keresik a megfelelő pályázati forrásokat a felújítás elvégzéséhez. Terveik között szerepel egy műfüves pálya kialakítása, mely beruházás megvalósulásával biztosítani tudnák az utánpótlás és a felnőtt csapatok minőségi felkészítését, mind téli mind nyári időszakban. Közeli terv még az öntözőrendszer fejlesztése is. Jelenleg is tart az infrastruktúra fejlesztése. Elkészült a 80 férőhelyes lelátó építése és befejeződött az öltöző emeletének korszerűsítése. A 2024. évben a sportpálya kerítésének felújítása és a centerpálya világításának korszerűsítése valósult meg a Békés Megyei Labdarúgó Szövetség segítségével.

A Szabadkígyósért Közalapítvány célja a település életének, civil kezdeményezéseinek és társadalmi értékeinek támogatása, a közösségi összefogás erősítése és Szabadkígyós fejlődésének elősegítése, a helyi közösségi és civil kezdeményezések támogatása, a lakosság társadalmi aktivitásának ösztönzése és együttműködés más civil szervezetekkel.

Az ellátotti kör jellemzői:

Éves esetszám: változó

Érintett korosztályok:

- gyermekek és családok, civil közösségek

A szolgáltatás működésének legfontosabb adatai:

- Jellemzői a helyi közösségi élet iránti elkötelezettség, a társadalmi aktivitás és az együttműködési készség. A támogatások elsősorban a közösségi összefogást a település fejlődését, segítését, valamint a helyi értékek megőrzését és erősítését szolgálják.
- Dolgozói, önkéntesi létszám: 5 fő önkéntes.

Fejlesztési javaslatok és észrevételek

- Közösségi kapcsolatok erősítése, a helyi civil szervezetekkel, közös programok szervezése.
- Pályázati és forrásteremtési lehetőségek bővítése.

Egyéb, a település szociális helyzetét érintő megjegyzés:

A Szabadkígyóért Közalapítvány a beszámolási időszakban eredményesen látta el a feladatait. Továbbra is a település közösségi életének fejlődése, a helyi kezdeményezések támogatása és a civil összefogás erősítése a cél.

Ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete

A Szabadkígyósi Polgármesteri Hivatalban a pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás ügyintézése a hivatal szociális ügyintézőjénél történik. A szolgáltatás akadálymentesen elérhető mindenki számára. A munkafolyamatok szervezettsége és ügyfélforgalommal történő összehangoltsága következtében a várakozási idő minimális.

Szociális alapellátások és a család- és gyermekjóléti szolgálat: Az intézmény a település központjában egy többfunkciós épületben, a Művelődési Házban kapott helyet. Az épület jól megközelíthető, az akadálymentes közlekedés feltételei biztosítottak. Feladatellátási kötelezettségek: a szolgálatnál elérhető minden szolgáltatás. A feladatellátás szervezésének ezen formája költség-hatékony.

Bölcsődei ellátás: A Gyvt. szabályozása értelmében, a bölcsőde, a gyermekjóléti alapellátás keretein belül, a gyermekek napközbeni nevelését, gondozását, a gyermek húszhetes korától hároméves koráig biztosítja. Az egységes szakmai, módszertani háttérrel a Bölcsődei Nevelés – Gondozás Országos Alapprogramja nyújtja, melyben célként fogalmazódik meg, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a három év alatti korosztály ellátására és nevelésére gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel. A Bölcsőde alapfeladata a koragyermekkorai intervenciós szemlélet széleskörű adaptálása mentén, minden három éven aluli, családban nevelkedő gyermekek professzionális napközbeni ellátásának biztosítása, a kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenység folytatásának megvalósulásával, segítve ezzel a szülők munkavállalási esélyeik növelését, képzésen való részvételét, a családok életminőségének javulását.

Védőnői Szolgálat: A Védőnői Szolgálat 2023. június 30. napjáig vállalkozóként látta el feladatait, 2023. július 1. napjától a feladat átkerült a Békés Vármegyei Központi Kórházhoz. Ezen feladatok magukba foglalják a következőket: nővédelem, várandós anyák gondozása, gyermekágyas anyák gondozása, újszülött és csecsemő gondozása, 1-3 éves korú kisded gondozása, 3-6 év közötti gyermekek védőnői ellátása, védőoltások szervezése és jelentési kötelezettség teljesítése, iskolás, illetve tanköteles gyermekek védőnői ellátása, védőnői

vizsgálatok, szűrővizsgálatok elvégzése, családgondozás, az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel. A védőnők szakmai tevékenységét a törvények, a rendeletek és a különböző szakmai előírások pontosan meghatározzák. Az egyéni és a közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában azonban lehetőség nyílik egyéb feladatok ellátására is.

Iskolavédőnői ellátás Az oktatási intézményekben az iskolavédőnők igyekeznek minden lehetőséget megragadni a tanulók felvilágosítására, az egészségnevelési feladatok ellátására. Az iskolavédőnők napi szakmai feladataik elvégzése folyamán, egy jól működő kapcsolatrendszer alakítottak ki az általuk ellátott oktatási intézmények pedagógusaival, dolgozóival. Ez a kapcsolat nagymértékben hozzájárul a napi munkafeladatok és az egészségnevelés hatékonyságához. A védőnői gondozásban fokozott hangsúlyt kap többek között az iskoláskorúak (leendő szülők) egészségmagatartásának alakítása, aktivizálása saját egészségük fejlesztése érdekében.

Szociális jövőkép

A település ellátásának általános stratégiai célrendszere:

Bölcsokei elhelyezést biztosító csoport folyamatos működtetése a nők munkaerő-piaci reintegrációja érdekében.

Minőségfejlesztés: továbbképzéseken való folyamatos részvétel.

Szükségletfelmérés:

A lakossági igényekhez és valós szükségletekhez alkalmazkodó hatékony és rugalmasan szervezett szolgáltatások előfeltétele megfelelő ismeret arról, hogy a helyi közösség milyen problémák megoldásában várja a szervezett segítségnyújtást és milyen problémamegoldó metódusokat fogad el. Ezért szükséges a lakosság folyamatos tájékoztatása, véleményének fogadása.

Ágazatközi (szakmaközi) együttműködések erősítése:

Az egyéb humán szolgáltatásban dolgozó szakemberektől kapott információk, illetve az ő informálásuk szorosan kapcsolódik a munkafeltételek kialakításához, hiszen minőségi munkát csak a szükséges információk birtokában lehet végezni. Ezért elengedhetetlen:

- A társintézményekkel való együttműködés.
- A képzéseken való részvétel.
- Szakmai ismeretanyagok átvétele, elsajátítása.
- Számítógépes ismeretek bővítése.
- Észlelő-jelzőrendszer működtetése.

Helyi partnerség, a civil szférával való kapcsolat erősítése:

Kulcsfontosságú elem, hogy a település intézményei együttműködjenek a helyi civil szervezetekkel, amelyek humán szolgáltatások terén hagyományokkal és nagy tapasztalatokkal rendelkeznek. A velük való valódi párbeszéd fenntartása, a célszerű feladat-és munkamegosztás a döntések előkészítésében, végrehajtásában a helyi szociálpolitika kialakításában komoly társadalmi erőforrást jelent.

Pályázatokon való részvétel hatékonyságának növelése:

A fenti célok megvalósítása érdekében – minőségi feladatellátás, szolgáltatási kínálat növelése, eredményesség és hatékonyság - szükséges az anyagi erőforrások minél szélesebb körű felkutatása és hasznosítása. Figyelmet kell fordítani a pályázati források különböző területeken való hasznosítására:

Tárgyi feltételek fejlesztése, modernizációja, munkatársak munkafeltételeinek fejlesztése (intézmények tárgyi feltételeinek fejlesztése, akadálymentesítés, stb.). Nem iskolarendszerű képzések, szupervíziós foglalkozások elérhetőségének biztosítása a szakterületen dolgozók számára.

Programszervezések: családi funkciók megőrzését elősegítő szolgáltatások, programok bővítése

A szociális szolgáltatástervezés megvalósításának ütemezése

A koncepció kétéves ciklusokban történő felülvizsgálata:

Felelős: Szabadkígyós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

Határidő: 2027. év

Metodika: szükségletfelmérés, forgalommutatók, dokumentum-elemzés, statisztikák

Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett észlelő-jelzőrendszer:

Felelős: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője

Határidő: folyamatosan, negyedévente

Metodika: negyedévente team-rendszerű kapcsolattartási formák erősítése (védőnő, óvoda, iskola, körzeti megbízott, háziorvos, gyámügyi ügyintéző)

A kötelező feladatok katalógusának figyelemmel kísérése:

Felelős: Szabadkígyós Község Önkormányzatának Jegyzője

Határidő: folyamatos

Metodika: jogszabály alkalmazás, költség és hatékonyságelemzés

Intézményrendszer folyamatos fejlesztése:

Felelős: Szabadkígyós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

Határidő: erőforrástól függően

Metodika: szükségletfelmérés, pályázati források bevonása

A helyi szociális rendelet szükségszerű aktualizálása:

Felelős: Szabadkígyós Község Önkormányzatának Jegyzője

Határidő: szükség szerint

Metodika: jogszabály alkalmazás, lakossági szükségletfelmérés, szociális partnerek jelzései

Humán erőforrás fejlesztése:

Felelős: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője és Szabadkígyós Község Önkormányzatának Jegyzője

Határidő: folyamatosan

Metodika: Belső képzések működtetése, szakembereket támogató mentálhigiénés programok futtatásának megszervezése, egyéni és csoportos szupervízió, esetmegbeszélések elérhetőségének biztosítása

Ágazati és ágazatközi információs rendszer kiépítése:

Felelős: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője, Szabadkígyós Község Önkormányzatának Jegyzője

Határidő: folyamatosan

Metodika: folyamatos lakossági és civil fórumok megszervezése, kiadványok szerkesztése, terítése, helyi médiumokon keresztül lakossági tájékoztatás (Krónika, Szabadkígyós Község honlapja www.szabadkigyos.hu)

Pályázatokon való hatékony részvétel:

Felelős: Szabadkígyós Község Önkormányzatának Polgármestere

Határidő: folyamatos

Metodika: folyamatos pályázati figyelőrendszer működtetése, pályázati képzésen való részvétel, stáb felállítása, projekttervek készítése

2020-2025. években megvalósult feladatok:

Az intézményi dolgozók továbbképzésekben vettek részt, ismereteiket, tudásukat folyamatosan bővítették.

Fejlesztési tervek, irányok

A jövőben is cél, hogy a jelenlegi magas színvonalú szociális ellátórendszer - a pénzügyi és természetbeni támogatásokkal, valamint a saját fenntartású intézmények által nyújtott szolgáltatásokkal – továbbra is megfelelően működjön, fejlődjön, figyelembe véve az ellátottak és a lakosság igényeit.

Fejlesztési irányok 3–5 évre

Szociális alapszolgáltatások bővítése:

- Házi segítségnyújtás kapacitásának bővítése.
- Idősek nappali ellátásának bevezetése.
- Támogató szolgáltatás indítása (szállítási, személyi segítség).

Prevenációs és közösségi programok:

- Egészségnap megszervezése évente több alkalommal.
- Szenvedélybetegség-megelőzés a fiatalok körében.
- Magány enyhítése: közösségi klubok alapítása.

Digitális szociális infrastruktúra fejlesztése:

- Online ügyintézéshez helyben történő segítségnyújtás (könyvtár, családsegítő szolgálat).
- Települési információs rendszer fejlesztése (programok, szolgáltatások elérése).

Intézményi partnerségek megerősítése:

– Képzések, workshopok intézményi dolgozók részére.

A koncepció a helyi közösség hosszú távú szociális biztonságát, az intézmények és egyéb partnerek közötti hatékony együttműködést és a prevenció erősítését szolgálja.

Szabadkígyós, 2026. február 1.

Kosznáné Dr. Pule Iлона
polgármester

